

**SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ
HIVATAL ÉS NYOMDA**
Cluj, Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558

A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában
Egész évre — — 620
Félévre — — 320
Negyedévre — — 170
Egy hónapra — — 60
Egy szám ára, pályaud-
varon és vidéken is, 3 lej
Bukarestben — 3:50

Csehszlovákiában
Egy hónapra — 20 ck
Egy szám — 1:20 ck

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 147. szám

Igazgató: **SZÉKELY BÉLA**

5683. Elul 5. — 1923. augusztus 17. Pénte

A Jewish Agency nagy vitája

Ellenzéki beszámoló a Jewish Agencyról. A többség Weizmann javaslata mellett. Teóriák és valóságok

(Karlsbad, augusztus 12. Az Uj Kelet ki-
küldött munkatársától.) Pénteken és szombaton
nem tartott gyűlést a kongresszus. Dr. Szolo-
weitschik péntek délelőttre tervezett referátuma
a Jewish Colonial Trust (Zsidó gyarmatosító
bank) egyidejű közgyűlése miatt a szombat
éjeli gyűlésre maradt. Szombaton a kongresszusi
vendégek tiszteletére ünnepi istentisztelet volt
a karlsbadi zsidó templomban. A cionista moz-
galom vezetői sorra járultak a Tóra elé és a
mátiót dr. Weizmann mondotta. Dr. Ziegler
forábbi lelkes beszédben méltatta a kongresszus
jelentőségét és apellált a cionista vezérekhez,
hogy lankadás nélkül folytassák tovább munká-
jukat a zsidó nép megújulásáért.

A plenáris ülést szombat este kilenckor
nyitotta meg Motzkin elnök és átadta a szót dr.
Szoloweitschiknak, hogy tartsa meg a világkon-
gresszus és Jewish Agencyról szóló jelentését.
E referátumnál figyelemreméltó jelenség volt,
hogy a végrehajtóbizottság megengedte, hogy
a hivatalos jelentést ellenzéki állásponton lévő
szónok terjessze a kongresszus elé.

Dr. Szoloweitschik beszéde

— A napirend megállapításánál — mon-
dotta Szoloweitschik — súlyt helyeztek arra, hogy
választóvonalat húzzanak múlt és jövő között. Ez-
ért választották külön az általános vitát az Agency
kérdésétől. Ez a szétválasztás, természetesen, nem
volt szigorúan keresztülvihető, mert már az eddigi
szónokok is behatóan foglalkoztak a Zsidó Ügynök-
ség problémáival. Felszólalásának célja, hogy a kér-
dés részleteibe hatoljon bele, kimélyítse az eddig
mondottakat és ilyenformán közelebb vigye az
ügyet a megoldáshoz. A delegátusoknak szabadon
és elfogulatlanul kell megítélniük ezt a kérdést,
egyrészt mert szabályzataink szerint a választók
nem adhatnak utasítást a delegátusoknak, másrészt
mert a Jewish Agency problémáját a cionisták ed-
dig saját országaik viszonyain keresztül itélték
meg, holott szükséges, hogy mindenekelőtt kidom-
borítottassék a Jewish Agency egyetemes karaktere.
A különböző telfogásoknak meg kell hogy találjuk
a szintézisét. Egyes tényezők és elsősorban a saját
hibájából, az a vélemény ment át a köztudatba,
hogy az képezi e kongresszuson a vita tárgyát,
vonnunk-e be nemcionista köröket a Palesztina-
építés munkájába, vagy sem. A probléma ebben a
formájában nem létezik. Mindenki, pártáryalatra
való tekintet nélkül, kívánja és szükségesnek tartja
a nemcionista rétegek bevonását. A vélemények
csak akörül oszlanak meg, hogyan, miképpen tör-
ténjen a Jewish Agency kibővítése? Es itt nem
két vagy három vélemény van, hanem a vélemé-
nyek egész sora.

A teóriák magasságából...

A kibővítés kérdése különösen aktuális lett
a cionizmus politikai eredményei után, mert a moz-
galom, amely ezéltörténelmi jelenség volt és
megvalósítása független az időtől, ma már az idő-
pontok határai közé van szorítva. A politikai sike-
rek következtében a teóriák magasságából a való-
ság mélységébe zuhantunk. Két feladaton dolgoz-
tunk: a zsidó nép tömegeinek megszervezésén
Palesztina felépítésére és az építés politikai lehe-
tőségének megteremtésén. De a két feladatot nem
tudtuk egyforma gyorsasággal megoldani. Azt
mondhatnám, hogy politikai tüzéségünk nagyobb
sebességgel nyomult előre, mint szervezeti gyalog-
ságunk, amelynek most hamarosan be kell
hoznia az elmulasztottakat. Nem áll az, amit Grün-
baum képviselő mondott, hogy várhatunk, nem kell
sietnünk az építéssel és kibővítéssel. Tíz évvel

ezéltörténelmi lehetett ezt mondani, de ma nem. Igaz,
hogy a mandátumszerződés negyedik paragrafusá-
ra nom írja elő, hogy kötelességünk bevonni nem-
cionista elemeket a Jewish Agencybe, viszont
magától értetődő, hogy a nemcionisták bevonása az
országépítésbe szorosan összefügg a Jewish Agen-
cyval.

A cionizmus népmozgalmi karaktere

Szárd meggyőződés, hogy a kongresszus
többsége oly módon kívánja a Jewish Agency ki-
építését megoldani, hogy a cionizmusnak megóvassék
népmozgalmi karaktere és egy pillanatra se
homályosuljon el eleven összefüggésünk Palesztina
felépítésével. Mert nem áll az, amit némelyek
gondolnak, hogy a Jewish Agency csupán politikai
funkciókat fog végezni, — döntő szerepe lesz a
gazdasági felépítésben is. Ezáltal, akár akarjuk,
akár nem, az ujjáépítés főorganumává válik.
Emiatt vált a Jewish Agency mozgalomunk köz-
ponti problémájává. Szembe kell tehát néznünk az
igazságoknak.

Arról beszéltek egyesek, hogy az egész csak
provizórium, de uraim, ebben a kérdésben nincs
visszavonulás, mert a Jewish Agency közjogi
tisztségű intézmény s így a többiek bevonása a
legmesszebbmenő következményekkel jár. A leg-
utóbbi évi konferencia elhatározta, hogy a ki-
bővítés világkongresszus útján történjen. Nem volt
szerecsénk vele. Több lelkesedés kellett volna
hogy legyen a vezetőségben, hogy eredményekhez
jussunk.

Meg vagyok győződve róla, hogy kolosszális
energiakifejtéssel a perifériákon és mégnagyobb
lelkességgel a központban, a világkongresszus
bizonyos idő alatt — mondju két-három esztendő
— megvalósítható. A zsidó világkongresszus össze-
hívásának leglényegesebb indítókai nem is annyira
a demokrácia követelménye, mint az a gondolat,
hogy a nemzeti otthon felépítése csakis a zsidó
nép által történhet meg.

Ami az Agencyban való képviseletet illeti,
kardinális kérdés, hogy szervezetek vagy „zsidó-
ságok“ küldjék-e be képviselőiket. Az uralkodó
felfogás a végrehajtóbizottságban és bizonyára az
országos szervezetekben is az, hogy ne az egyes
zsidó szervezetek, hanem a különböző országok zsi-
dóságai legyenek képviselve. Csak ily módon von-
hatunk be olyan erőket, amelyeket eddig nem tud-
tunk megnyerni az ujjáépítésnek. Ezeket a zsidó-
ságokat a földrajzi egység keretein át kell bevon-
nunk. Ami a cionista és nemcionista elemek koo-
perációját illeti, ellent kell mondanom annak a
felfogásnak, hogy az Agency csak két szeryből
álljon. Helyes alapon áll a baltimori konvent ha-
tározata. Miként a cionista szervezet három szery-
ből áll (kongresszus-, intéző- és végrehajtóbizott-
ság), ugy a nemcionista rész alapépitménye is egy
konferencia kell hogy legyen. Ez egyike a legfőbb
elveknek. Nem szabad ama szisztéma szerint cse-
lekednünk, ahogy a Comites des Delegations
Juive-t (a békekongresszus mellett működő zsidó
delegáció) megalakítottuk.

A felelős szeryt nem szabad közvetlenül az
egyes országok kiküldöttjeiből konstituálni, hanem
csak egy konferencia révén, amely az egész zsidó
népet képviseli. Ilyenformán a Jewish Agency
tagjai nem egyes országok zsidóságát, de a zsidó
népet fogják reprezentálni. Ezt az elvet mulha-
tatlanul fontosnak tartom. Miként a cionista szer-
vezet három szeryre épül, ugy a Jewish Agency
alapépitménye is a konferencia legyen, mely meg-
választja a Council-t, mint középépitményt és az
élre küldi a végrehajtó szeryt. Az alapépitmények
(Cionista kongresszus és Agency-konferencia) el-

különítve működnek, a középső szery kooperál,
míg a két végrehajtóbizottság közösen alkotja a
Jewish Agencyt.

A provizórium kérdése

Rendkívül fontos a provizórium kérdése. Az
A. C. által kiküldött ötösbizottság az Executive
tagjaival folytatott hosszas tanácskozás után ja-
vaslatot dolgozott ki, amely szerint, ha a kon-
gresszus a provizórium mellett döntene, mindad-
dig, amíg az alapépitmény, a konferencia össze-
nem ül, a felülépitmény, vagyis a nemcionista
végrehajtóbizottság se alakíttassék meg, hanem
csupán a középső szery, a Council, amelynek fő-
ként tanácsadó szerepe lenne. A végrehajtó szery
a végleges konstitúcióig a cionista executive mar-
rad, amelybe mindenesetre a provizórium alatt is
bevonható néhány nemcionista.

Dr. Szoloweitschik referátumát a következők-
ben rezumálja:

1. A kongresszusnak mindenekelőtt afölött
kell döntenie, kívánja-e az egyetemes zsidó világ-
kongresszust, vagy sem?

2. Ha a kongresszus a Jewish Agency ki-
bővítésének alapjára helyezkedik, határozzon
afölött, kívánja-e, hogy a Jewish Agency nemcio-
nista része is három szeryre tagozódjék? És végül

3. ha a provizórium mellett dönt, elfogadja-e
a tanulmányi bizottság javaslatát, hogy egyelőre
csak a középső szery, a Council alakíttassék meg?
A kongresszusnak nem szabad megelégednie
általános határozatokkal, de megfelelő direktívákat
is kell adnia a végrehajtóbizottságnak.

Dr. Szoloweitschik több mint kétórás elő-
adását a kongresszus nagy figyelemmel hallgatta
végig, noha a többség láthatólag nem mindenben
osztotta felfogását. A referátum után megkezdődött
a vita a Jewish Agencyről. Először Wilkamsky
beszélt a Hitachdut részéről, aki a cionista szel-
lem sértetlensége mellett tört lándzsát.

Kurt Blumenfeld beszéde

Ezután Kurt Blumenfeld (Németország)
beszélt:

A Jewish Agency kiterjesztésének eszmé-
jét csak az a felismerés vezetheti, hogy a
cionista szervezet kiterjesztésére szükség van.
Koncentrált erőkre van szükség, mert a nép
minden tagja nem lehet tudatos egyénisége a
nemzeti fejlődésnek. Eppen ezért a világkon-
gresszus után a cionista szervezet nem oszolhat
fel. A kiterjesztés ellen főként azzal érvelnek,
hogy ez az új alakulás a cionista szervezetet
széjjelrobbantaná, vagy pedig feloszlata. Grün-
baum azt is állította, hogy az utolsó évek szö-
vetségi politikája már is gyöngítette a cionista
szervezetet. Ez az állítás helytelen. A cioniz-
musban lappangó válságnak más okai vannak.
Eltekintve az európai összeomlástól, az általá-
nos reakciótól és a csődhangulattól, a krízis-
nek belső okai is vannak. Itt van elsősorban
a bizonytalanság érzése.

Elégtelenek a teóriák

Mindenki úgy érzi, hogy a teóriák már
elégtelenek, hogy a régi cionista propaganda-
módszerek elhalkultak. Mindenki úgy gon-
dolta, hogy elegendő cionistává tenni valakit
azzal, hogy az ember megmagyarázza a cio-
nizmus lényegét. Nehéz megmagyarázni, hogy
a cionizmus a galut tagadása és csak olyan
emberek tudnak gyarmatosítani, akik a galutot
nem tekintik rendes állapotnak, hanem úgy
vélik, hogy önmagukat is másként kell tekin-
teniök és produktív munkára kell minden
energiájukat beállítani. Már a háboru előtt
sokat veszített a cionizmus harcias jellegéből
és az onnan van, mert a mozgalom már nem
szoritkozhatott a galuttól való elszakadásra,
hanem kénytelen volt a palesztinai realizálá-
sokra gondolni.

Flóküzlet
Egeres
szokot összeszegezett
rendelésre azonnal
napl áron 1381
vits fakeskedés
és ladágyár
Kajántól-ut) 1 szám

rika vonal

Lines Inc.-al

zarovitz

Mercy 2.
rivitei 183.
usstrasse 9.

egfried

Cal. R. Ferdinand 6
legujabb
aságok !!

alap mig a
550.-
360.-
235.-

Endetall

Mindenféle
poharak,
demyonok,
palackok,

AJOSNÁL

39, Telefon 954.

segélynyújtásra

ak, cséplőgépek, mal-
munkáson felüli üze-
hordozható, vőzőke-
sen felszerelve 1000.-
nkáson aluli üzemek-
ttel és lakattal állítva
ncó kapható:

UM Lugo (Bánát)

árma כשר

ámi

ak a legolcsóbb
ssen kaphatók:

lámigvár

alom-u.) 8. sz.
ánatra ingyen

adea-Mare

Gerliczy 16. szám

Palesztina fejlődése gyorsabb

Palesztina fejlődése ma gyorsabb, mint a cionista szervezeté. Legjobbaink Palesztinába mennek. A szervezet kiépítése és kiterjesztése parancsoló szükség. A cionisták és nemcionisták között az egymás mellett való munkálkodás lehetséges abban az esetben, ha a vezetői mi maradunk. Visszaféjlődés tünete nálunk az is, hogy vezetőink iránt nem tudunk bizalommal lenni. Azért kell kiterjeszteni a Jewish Agencyt, mert hiszünk a cionista mozgalom erejében.

Jogi vonatkozások

Dr. Margulies a Jewish Agency jogi vonatkozásait emeli ki. Kifejti, hogy a mandátum negyedik pontjával a zsidó nép ismét elnyerte a kétezer év óta elvesztett közjogi elismertetését. Nem lehet lekicsinyelni ezt az eredményt. A cionista szervezetet megbízták ennek a jognak képviselésével és világos, hogy a vívmányokat nem lehet egyszerűen átengedni olyanoknak, akik ebben nem akarnak hinni. Palesztinában nemzeti otthont akarunk építeni, meg kell vizsgálnunk, kinek engedjük át azt a felelősséget, amelyet reánk ruháztak. Ha arra gondolunk, hogy megosszuk a nekünk átszármasztott illetékességet, amelyet a zsidó nép gondozóiként vállaltunk, ez csak olyan körökkel tehetjük, akik elismerik a zsidó népet és azért követelünk zsidó világkongresszust. Ha ez azonban egyelőre nem jöhetne létre, akkor a cionista országos szervezetek hívjanak össze országos kongresszusokat, amelyen minden ország zsidó lélekszámának megfelelően bekioldi a Jewish Agency tanácsához való képviselést. Egyelőre elegendő lenne, ha azok az országok ejtenék meg a választásokat, ahol a zsidóság tekintélyesebb számban él. A megválasztandó tanács egyelőre a Jewish Agency mellett tanácsadó minőségben működne, és csak akkor lesz tökéletes, ha a cionista végrehajtóbizottság végleges tanácsa alakul át és olyan végrehajtó szervet létesít, amely felelős ennek a tanácsnak. Addig azonban a cionista szervezet a Jewish Agency tulajdonosa marad.

Ha művészi kivitelű vasbutort

akar venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg a

SZÉKELY ÉS RÉTI
ERDELYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermelt
Asztalok, furniárszükségleteket legolcsóbban itt szerezhetik be

Franciaország nem törekszik európai hegemoniára

Megjelent a francia sárga könyv. Poincaré szilárdan kitart az állás. pontja mellett

(Páris, augusztus 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A háború alatt és után az egyes államok külügyminiszterei a világ közvéleményének tájékoztatására és a maguk igazolására különböző szintű könyveket bocsátottak ki, amelyekben a nyílt és titkos jegyzékek szövegét adták közre. A különböző szintű könyvek csoportját tegnap óta új szín gazdagítja. A francia kormány külügyminisztere tegnap sárga könyvet adott ki, amelyben a május másodika és augusztus ötödike közötti jegyzékváltások szövegét foglalja össze.

Ami a szövetségeseknek a német jegyzékre küldött válaszával illeti, a sárgakönyv különösen a június 20-iki jegyzékre hivatkozik, amelyet a francia kormány londoni követének is megküldött és amely a francia kormány a német jóvátétel kérdésében elfoglalt álláspontját körvonalazza.

Poincaré véleménye

Az említett jegyzékben Poincaré leszögezi, hogy Németország ismét ki akar szabadulni kötelezettségei alól, mert mindig nem érzi, hogy legyőzött állam. Poincaré arról is meg van győződve, hogy Németország csak akkor tartja be szavát, ha erre kényszerítik. Hogy a helyzet végre rendeződjék, a szövetségesek részére nem kínálkozott más út, mint erőszakot alkalmazni. Ezért szállotta meg Franciaország és Belgium a Ruhrvidéket.

Mielőtt Németországgal megkezdene a tárgyalásokat, feltétlenül szükséges Németországot a szövetséges hatalmak pressziójának alávetni. Poincaré arra is felhívja Anglia figyelmét, hogy

A jeruzsálemi egyetem orvosi fakultásának előkészítése

(Jeruzsálem, augusztus 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A napokban ideérkezett Newyorkból dr. Josef Kriminski, az amerikai zsidó orvosszövetség tagja, hogy a jeruzsálemi egyetem orvosi fakultását előkészítse. A zsidó orvosszövetség, amely kimondottan erre a célra alakult, jelenleg ezer tagot számlál. Legközelebb azonban nagy gyarapodás várható, mert az egyesület újabb gyógyszerész- és fogorvososztályt létesít.

Az egyesület vagyona jelenleg kétszáz ezer dollár készpénz. A szükséges épületek felállítása, a legmodernebb berendezések és az első szemezter fenntartási költsége félmillió dollárt igényel. Dr. Kriminski biztosra veszi, hogy egyesülete a szükséges összeget elő fogja teremteni. Egy telket már vásároltak erre a célra a Ófím-hegyen, az egyetem közelében, egy másik telek megszerzése folyamatban van, egyet pedig ad a Keren Kajemet.

Az épületek terveit Kornberg építésmérnök dolgozta ki, Prof. Geddes, az egyetem tervezője és Prof. Foder utasításai alapján. A nyár végén megkezdik már az építést. Sok gépet már beszerettek. Legközelebb berendezik az egyesület a Röntgen-laboratóriumot, amelynek céljaira külön ötezer dolláros alapja van. A fakultáshoz tartozó orvosi szakkönyvtár eddig több ezer kötet fölött rendelkezik. A könyvvállományt kiegészítik még.

E gyakorlati eredményeken kívül nagyszertű erkölcsi eredményeket elért az egyesület. Sok orvos, aki a zsidóságtól eddig távol tartotta magát az egyetem propaganda folytán lelkes zsidó lett. Remélhető, ha az orvosi fakultás megkezdte működését, nagy befolyással lesz az egész amerikai Palesztina-munkára.

Tárgyal az Interparlamentaris Unió

Kopenhága, augusztus 16. Az Interparlamentaris Unió konferenciája, amelyen a különböző országok képviselőitől nyolcszáz delegátus vesz részt, megkezdte tanácskozásait. A konferencia elnökévé Moltesent, a dán csoport vezetőjét választották meg. Az üdvözlések után a konferencia megkezdte a napirendre tűzött kérdéseknek tárgyalását.

A görög forradalom

Athén, augusztus 16. Zaimisnak nem sikerült koalíciós kabinetet alakítani. A tárgyalások a pártokkal tovább tartanak.

Németország hitelét és fizetési eszközeit szándékosan tette tönkre és így Németország leromlott gazdasági helyzetét Anglia nem veheti mérséklő körülménynek anélkül, hogy meg ne sértene Franciaország függetlenségét. Franciaország birtokába vette a Ruhr-vidéket és mindaddig nem is adja ki kezei közül, míg Németország nem teljesíti a megállapított feltételeket.

Poincaré tiltakozik az Imperializmus ellen

A jegyzék ezután az általános tartozások kérdésével foglalkozik és megállapítja, hogy Franciaország mindaddig nem kezdheti meg háborús tartozásainak rendezését, míg az elpusztított területeit újra nem építi.

Ezután Poincaré tiltakozik ama vélemény ellen, hogy Franciaország Németországot megakarja semmisíteni és hogy európai uralomra tör. Franciaország rögtön megkezdte Németországgal a tárgyalást, amint Németország beismeri legyőzettségét és hajlandó teljesíteni kötelezettségeit.

Poincaré újból leszögezi, hogy Németország mindaddig nem fogja teljesíteni a szövetségesek egyetlen követelését sem, míg erre nem kényszerítik. Poincaré végül Franciaország nézőpontját ezzel a mondattal kristályosítja ki: Franciaország nem törekszik európai hegemoniára, csupán védekezni akar egy új német offenzíva eshetőségei ellen. A jóvátételi összegekből pedig újjá akarja építeni elpusztult területeit, amelyeknek jórészt már fel is építette.

Egy gépvásárlás bonyadalmai

A szállítási ügynök vámbírságának ledzésére lefoglalták a Teleromana gépeit

(Kolozsvár, augusztus 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék polgári tanácsa mai ülésén bonyolult per tárgyalását kezdte meg. Néhány héttel ezelőtt a bukaresti Teleromana részvénytársaság másfélmillió lejért gépeket vásárolt a budapesti Kandelka cégtől. Az üzletet Mezey Lajos közvetítette, akinek a révén a Teleromana az összeg egy részét készpénzben fizette ki, a hátralékos háromszázötvenezer lejt pedig megállapodás szerint a szállítást végző Deutsch-cégnak kellett volna utánvételeznie.

Mezey Lajos a Deutsch-cég budapesti fiókja útján utnak indította a gépeket, de a fuvarlevelen címzettként nem a kolozsvári Deutsch-cég, hanem Mezey Lajos szerepelt. Időközben Mezey Lajos címére egy vagonban selyemáru érkezett, amelynek a behozatala tilos. A vámparhatóságok a selyemcsempészet miatt hárommilliónyolcszáz lejt pénzbírságot szabtak ki Mezeyre, biztosítékul pedig lefoglalták a Mezey címére érkezett, de a Teleromana tulajdonát képező gépeket.

A Teleromana ügyvédje útján a kolozsvári törvényszékhez keresetet nyújtott be, amelyben kéri a zár alá vett gépek szabadátvételét és részére való kiszolgáltatását. A Teleromana keresetében arra hivatkozik, hogy a gépek az ő tulajdonát képezik, annál is inkább, mert a vételár egy részét már készpénzben kifizette, a hátralékos háromszázötvenezer lejt pedig megállapodás szerint a gépek átvétele után tartozik fizetni. A Teleromana keresetével egyidejűleg a Deutsch-cég főbeavatkozási keresetét nyújtott be a kolozsvári törvényszékhez.

A főbeavatkozási keresetben a Deutsch-cég szintén a zár alá vett gépek szabadátvételét kéri, de azzal, hogy a gépeket neki adják ki, mert a Teleromana csak a Deutsch-cég kezéhez fizetendő háromszázötvenezer lejt utánvételi összeg lefizetése után jogosult a gépek átvételére. Az állam képviselője viszont a gépek zár alól való felszabadítása ellen foglalt állást. Szerinte a gépek Mezey címére érkeztek, az állam, akinek Mezeytől bírság címén milliók követelése vannak, nem lehet tekintettel a Mezey, a Deutsch-cég és a Teleromana között fennálló jogviszonyra.

A törvényszék a felek meghallgatása után a bonyolult per tisztázására a bizonyítás kiegészítését rendelte el.

Titokza a doo

Vilmos excsás állítására ak

(Amszterdami titójától.) A Zuyzatos jacht jelen egy csónakot ere egy magas szöke A fiatalember hajtatott. A part állott, akik elei férfi arcába, de kocsi. Doornba tisztelettel a kal

— A néme egymásközött —

Másnap má a trónörökös két Vilmos excsászár egész sereg szöke Doornba. Minder szárnál nagy érte sűrűn lefátyolozó néhányan felisme feleségét. A vend nem mutatkozta szaka folyamán a doorni kastély excsászár ingujj mellényben meg utána a trónörök urak. Akik ekko jak, el van hivza excsászár egyébként benyomást tesz, nem sikerült...

Hivatalos excsászárnál folytat. Az ex szerint — a néme fel akarta haszná restaurálja.

Muresan p látogatás

(Kolozsvár, dósítójától.) Kolo tusa, Muresan Se lát, első kötelesség nek meglátogatása meggyőződött arról ha az ügyek inté sága, illetve a vár részét. E cél ér egybehivta a közs gabiró jelenlétében dőket. Eddig a p más, Hidalmás és gatási megbeszélés ron voltak értekez

Ebből az all Muresan prefektus benyomásokat szer

— Nagyon terén, — mondott san meg kell javi többet kell érintke saim rendjén arról gek és városok üg dirigálni, a panasz venni és azokat t ném, hogy a közs lakosai állandó kö és együtt dolgozz zésében. Eppen ez bírókat, hogy ezu sorra a járásukba meg a község vez ség lakosságának arról jegyzőkönyv ban naplót vezet

— Öröme megye községeibe sok között milye jóleső érzéssel tap és Tekén, ahol a

Titokzatos összejövetele a doorní kastélyban

Vilmos excsászár a monarchia visszaállítására akarta felhasználni a német válságot

(Amsterdam, aug. 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Zuydersee-tavon a napokban titokzatos jacht jelent meg. Horgonyt vetett, majd egy csónakot eresztettek le a fedélzetről, amely egy magas szöke fiatalembert hozott a partra. A fiatalembert kocsit fogadott és Doornba hajtatott. A parton néhány jámbor hollandus állott, akik eleinte kutatva néztek az idegen férfi arcába, de amikor meghallották, hogy a kocsit Doornba megy, gyorsan utána emeltek tisztelettel a kalapjukat.

— A német trónörökös — mondották egymásközött — és találgatták, miért jöhetett.

Másnap már az egész vidék tudta, hogy a trónörökös két évi távollét után eljött apját, Vilmos excsászárt meglátogatni. Ugyanekkor egész sereg szöke német ur érkezett vonattal Doornba. Mindenki tudta már, hogy az excsászárnál nagy értekezlet lesz. Estére még egy sűrűn lefátyolozott hölgy is berobogott, akiben néhányan felismerték Eitel Frigyes trónörökös feleségét. A vendégek a következő nap reggeléig nem mutatkoztak. Valószínű, hogy már az éjszaka folyamán fontos tanácskozás ment végbe a doorní kastélyban. Korán reggel azután az excsászár ingujjra vetkőzve, csunya vörös mellényben megjelent a kastély parkjában, utána a trónörökös, a trónörökösné és a német urak. Akik ekkor a császárt látták, azt mondják, el van hívva és bozontos szakála van. A császár egyébként rosszkedvűnek látszik, olyan benyomást tesz, mint aki valamire várt, ami nem sikerült.

Hivatalos körök véleménye szerint az excsászárnál fontos restaurációs tárgyalások folytak. Az excsászár — kiszivárgott hírek szerint — a német kormányválság alkalmát fel akarta használni arra, hogy a birodalmát restaurálja.

Muresan prefektus nyilatkozik látogatásáról a megyében

(Kolozsvár, augusztus 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár és Kolozs megye új prefektusa, Muresan Septimiu Mihelyt elfoglalta hivatalát, első kötelességének tartotta a megye községeinek meglátogatását. Meghallgatta a panaszokat és meggyőződött arról, hogy a köz érdekében történik, ha az ügyek intézéséből ezután a községek lakossága, illetve a városi polgárság is kiveszi a maga részét. E cél érdekében az egyes községekben egybehívta a községek vezetőiből és a főszerelőkből jelenlétében megbeszélte a szükséges teendőket. Eddig a prefektus Katona, Mócs, Nagysármás, Hidalmás és Tekében tartott ilyen közigazgatási megbeszéléseket. Ma Gyaluban és Kolozsváron voltak értekezletek.

Ebből az alkalomból felkerestük hivatalában Muresan prefektust és megkérdeztük, hogy milyen benyomásokat szerzett eddig a megyében.

— Nagyon sok a teendő a közigazgatás terén, — mondotta a prefektus — amelyet alaposan meg kell javítani. A közigazgatás vezetőinek többet kell érintkeznie a néppel. Eddigi látogatásaim rendjén arról győződtem meg, hogy a községek és városok ügyeit nem lehet a zöld asztaltól dirigálni, a panaszokat nem lehet telefonon felvenni és azokat telefon utján orvosolni. Azt szeretném, hogy a közigazgatás vezetői és a községek lakosai állandó kontaktusban legyenek egymással és együtt dolgozzanak a községek ügyeinek intézésében. Eppen ezért utasítottam az összes főszerelőket, hogy ezután minden két hétben járják be a járásukban lévő községeket, hallgassák meg a község vezetőinek előterjesztését és a község lakosságának panaszait, véleményét, vegyenek arról jegyzőkönyvet s látogatásukról a község házakban naplót vezetessenek.

— Örömmel állapítottam meg, hogy a vármegye községeiben a különböző nemzetiségű lakosok között milyen nagy a harmónia. Különösen jóleső érzéssel tapasztaltam ezt Mócson, Sármáson és Tekén, ahol a legnagyobb egyetértésben élnek

a különböző nemzetiségűek. És ez így helyes is, mert itt minden állampolgárnak egyenlőnek kell lenni a jogban és a kötelességben. Elhatároztam, hogy a községekben kulturvasárnapokat rendezek. Szóval tettük Kolozsvárnak azt a régi panaszát, hogy a városi ügyek intézése nélküle történik.

— A helyzetet itt annyira még nem ismerem, hogy erre vonatkozólag választ tudnék adni. Annyit azonban közölhetek, hogy a polgármestert már utasítottam, hogy minden kérdésben döntés előtt

Az antant nem bizik Stresemannban

A szélsőjobboldali és a kommunista német lapok támadják. A jövő hétre várják a francia válaszigazgyókat

Enyhült a német külpolitikai válság

(Berlin, augusztus 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Stresemann kormánynyilatkozatát az egész sajtó osztatlan helyesléssel fogadta. Csupán a szélsőjobboldali és a kommunista lapok irnak rosszalólag. Az ideérkezett párisi lapok a kancellár kijelentéseit

bizalmatlansággal fogadják.

Szerintük Stresemann nyilatkozata nem kelti azt a benyomást, mintha Németország magatartása a Ruhr-vidéken a közeljövőben megváltozna. A francia lapok kiemelik a kancellár parlamenti beszédének azt a részét, amely az angol jegyzékre hivatkozva azt állítja, hogy Németország felfogásának jogosságát Anglia is elismeri. A francia sajtó megállapítja, hogy Stresemann más hangnemben beszélt volna, ha a legutóbbi angol jegyzék

nem kelti azt a csalóka reményt, hogy Anglia beleavatkozik a Ruhr-kérdésbe.

Poincaré egyébként, mint Párisból jelentik, valószínűleg már a napokban megvitátja a kormány tagjaival az angol jegyzékre adandó választ. A válasz ki fogja fejteni azokat az okokat, amelyek miatt Franciaország és Belgium

szakértők véleményét hallgassa meg s általában vegye figyelembe a polgárság óhajait. A tisztviselőket utasítottam, hogy a legnagyobb előzékenységgel bánjanak a közönséggel és munkájukért semmi díjazást ne fogadjanak el. Remélem, hogy legközelebb módom nyílik Kolozsvár polgárságának minden vezetőjével érintkezésbe lépni és megkérni őket arra, hogy támogassanak engem közérdekű munkámban, amint hogy én mindig, minden ügyben a polgárság rendelkezésére állok.

ellenzi, hogy a Ruhr-megszállás törvényességének kérdését a hágai törvényszék ítélete alá bocsássák.

Ami az Egyesült-Államok állásfoglalását illeti, Coolidge majdnem változatlanul tovább folytatja Harding politikáját, csupán annyiban tér el attól, hogy

hajlandónak mutatkozik a jóvátételi kérdés megoldásában résztvenni,

anélkül azonban, hogy bármilyen irányban lekötne magát.

A Reuter szerint Londonban szükségesnek tartják, hogy Poincaré egy héten belül válaszoljon a brit jegyzékre. Beavatott körökben nem hiszik, hogy a francia válasz bármilyen lényegbeli változást tartalmazzon, mert a francia sajtó hangjából ítélve semmi kilátás nincs a francia magatartás megváltoztatására. A válasz megérkezéseig Anglia nem tesz semmiféle lépést.

Berlin, augusztus 16. A belpolitikai feszültség enyhült. Az élelmiszerszállítás javult. Az árvizgálobizottság több élelmiszer árat be szállította.

A bunyitai ligetben...

Öngyilkos akart lenni, de megelőzték. Szerelme, halál, tóhely

(Nagyvárad, augusztus 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bunyitai ligetnek a második számú örház felé eső részén szerdára virradó éjjel megdöbbentő szerelmi tragédia játszódott le.

A késő éjjeli órákban a liget egyik éjjeli őre telefonon jelentette a rendőrségnek, hogy az örház közelében lévő bokrok között egy fiatal leány fekszik átlótt fejjel, mellette pedig egy fiatal katona fekszik a földön eszméletlenül.

A kiszállt rendőri bizottság szeméi elé megdöbbentő látvány tárult. A fiatal leány fején lőtt seb tátongott, amelyből vastagon csurgott a vér. A leány mellett fekvő fiatal katona, akinek testén *semmi sérülés nem volt*, hisztériás transzban vonaglott. Nyitott szemmel hanyattfeküdt a földre, szeméből bőven patakzottak a könnyek, de a hozzántézett kérdésekre nem reagált, *teljes eszméletlen állapotban volt*. A rendőri bizottság megállapította, hogy a leány sérülését okozó golyó a katona revolveréből származik.

A különös tragédia szerencsétlen áldozatait a balmazsáki közpórházba vitték, ahol a náluk talált igazolványokból megállapították, hogy a leány Kaposi Mária 19 éves laibahai születésű nevelőnő, a katona pedig Fenesan János 5. riosor ezredbeli szakaszvezető. A kórházban mindkettőjüket kezelés alá vették. Kaposi Márián azonnal műtétet hajtottak végre, a golyót eltávolították fejéből, úgyhogy remélni lehet felépülését.

Fenesan Jánost csak hosszas fáradozás után sikerült magához téríteni. Annak ellenére, hogy semmi sérülés sem érte, órákhosszat feküdt teljesen eszméletlen állapotban, a könnyek pedig szüntelenül pergették a szeméből. Hosszas kísérletezés után az orvosnak sikerült Fenesant eszméltre kelteni. Fenesan alighogy magához tért, pár percig révedten meredt maga elé, majd hirtelen dühöngeni kezdett és csak nehezen sikerült megfékezni. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a fiatal katona a kiállott izgalom folytán megőrült. Még az éjszaka át

szállították az elmekórházba.

Reggel a rendőrség kihallgatta Kaposi Máriát, aki elmondotta, hogy már régen készületek az öngyilkosságra. Az öngyilkosságot kedden éjjel akarták végrehajtani és találkozókat adott egymásnak a bunyitai ligetben. Amikor barátjának kezében meglátta a revolvert, annyira izgalomba jött, hogy kikapta a fegyvert és magára lőtt. Egyebre nem emlékszik. Kaposi Mária az öngyilkosság okáról minden felvilágosítást megtagadott.

Ujra letartóztattak egy álmérnököt

Egy halott egyetemi tanár diplomáját tulajdonította el

(Bukarest, augusztus 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az utóbbi hónapokban a szélhámosok jórésze csodálatosképen a „mérnöki“ pályára vetette magát. Nem mulik el hét, hogy a rendőrség egy egy köztisztviselőben álló „mérnök“-öt le ne leplezzen.

Hónapok óta Crajovának legismertebb alakjai közé tartozott Schmiedt mérnök. A mérnöknek az elmúlt héten valami jelentéktelen sikkasztás miatt meggyűlt a baja a crajovai rendőrséggel. A rendőrségi vallatás alatt azután a rendőrközegek legnagyobb csodálkozására kiderült, hogy a „mérnök“ nem is Schmiedt, nem is mérnök, igazi nevén Horváth és asztalossegéd.

Uj nevét a diplomájával együtt szerezte. Ismeretlen uton birtokába kerítette Schmiedt volt bécsi műegyetemi tanár oklevelét, aki 1917-ben az orosz harctéren elesett. A vizsgálat során Horváth előéletéről igen rejtélyes körülmények derültek ki. A vizsgálat adatai szerint Horváth idős szakonként Magyarországon, máskor Románia javára kémkedett. Állítólag legutóbb Vidinbe (Bulgária) készült szökni, hogy a bolgárkormánynak ajánlja fel szolgálatait.

A megejtett vizsgálat után a rendőrség Horváthot a dolji törvényszéknek adta át. Érdekes, hogy a törvényszék Horváthot, minthogy a sikkasztás nem bizonyult rá, szabadonbocsátotta. A crajovai rendőrség viszont újra letartóztatásba helyezte és a bukaresti főszigurancára kísértette át. A rejtélyes ügyre így a bukaresti főszigurancára fog világgoságot deríteni.

ZSIDÓ KÖZÉLET

Megalakultak a választási bizottságok Kolozsváron

Kolozsvár harminchárom delegátust küld a temesvári konferenciára. — Választási eredmények a vidéken

(Kolozsvár, aug. 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár zsidósága erősen készülődik a vasárnapi delegátusválasztásra. Tegnap már megalakult a bizottság, mely a hevesnek ígérkező választást lefolytatja. Közölhetjük a négy szavazatszedő bizottság névsorát is. A választási bizottságnak ma is elég dolga van a beérkező jelölések feltülvizsgálásával. Ma délig huszonkét jelölő érkezett be a Szövetséghez, mely a választásokról az alábbi kommunikét adta ki:

A választás vasárnap, 19-én délelőtt kilenc órakor kezdődik a Zsidó Nemzeti Szövetség Cal. Regele Ferdinand 48. alatti irodájában és tart este hétig. Déli egytől háromig szünet van.

A választási bizottság tagjai Feuerstein Kálmán, Kertész Márton, dr. Blank Illés és Noszin Mór.

A választási bizottság 17-én, pénteken délután három órakor gyűlést tart a Zsidó Nemzeti Szövetség irodájában, amikor kérjük a bizottság minden egyes tagjának pontos megjelenését.

A szavazatszedő-bizottság négy csoportra oszlik. Az első csoport tagjai: Kertész Márton, Rosenberg Ferenc és Nuszbaum Mihály. Ez a csoport reggel 9-től 11-ig szedi a szavazatokat. Második csoport, vagyis 11-től 1-ig: Waldner Mór, Noszin Mór és Ozerjék Herman. Harmadik csoport, vagyis 3-5-ig: dr. Glasner Izák, Schwartz Mihály és Feuerstein Kálmán. Negyedik csoport, vagyis 5-7-ig: Kertész Mártonné, Fogel Jakab és dr. Blank Illés. A szavazatszedő bizottság fentnevezett csoportonkénti tagjait kéri a választási bizottság, hogy vasárnap reggel 9-től este 7-ig pontosan jelenjenek meg a beosztott idő szerint a szavazatszedő helyiségben, azaz a Zsidó Nemzeti Szövetség irodájában.

Kolozsvár harminchárom rendes delegátust küld az országos kongresszusra; kettőt a ceiracionisták, hatot a poalecionisták (Poale Cedek) kilencet a mizrachisták és tizenhatot a klacionisták. Eddig a következők lettek az előírtaknak megfelelően jelölve: Stotter Aladár, Salamon Jakab, Kertész Mártonné, Schwartz Jakab, dr. Pollák Sándor, Schwartz Miksa, Waldner Mór, Feuerstein Kálmán, Winkler Janka, Kohányi Rezső, dr. Spitzer József, Nuszbaum Mihály, Eliás Dezső, Giszkalay János, Singer Ignátz, Klinger József, Grünfeld Mayer, dr. Neufeld Jenőné, Czodik Jenő Kolozsvárról, Kasztriner Samu, Aozél Mór és Stein Béla Temesvárról.

A vidéki választások eredményéről ma a következő helyekről jött jelentés: *Máramaros-szigeten* delegátusok lettek: Strauszmann Jakab, Pálfi Márton, dr. Singer Dávid, dr. Blank Illés, Turmann Armin, Darvas Armin, Cikk Mihály, Fischer Ede, Stein Lajos, Eisikovits József és Stern József. *Pótdelegátusok:* Káhn S. Samu, dr. Fried Abraham, dr. Kertész Adolf, Tiegermann Mór. *Zsidói delegátusok:* Klein Mózes, Sajovits Náthán, dr. Czodik János. *Pótdelegátusok:* Kornroth Chaim és dr. Lévy Lajos. *Élenden delegátusai* választották: Rosenthal Lajost.

A marosvásárhelyi zsidó egyetemi hallgatók estélye. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Augusztus hó 18-án a Marosvásárhelyen tartózkodó zsidó egyetemi hallgatók művészestélyt rendeznek a Transsylvania termében. A gondosan összeállított műsornak kiemelkedő pontja Heltaí Idának, a budapesti Operaház tagjának szereplése. A többi szám is a legnagyobb érdeklődésre számíthat. Fischer esellőszáma, a Chifl-Smilovits-Politzer-trió, Berkovits Olga zongoraszóója, Berkovits Matyi szavalata, a prológ és a konferanz biztosíték arra, hogy a bécsi diákok segélyezésére megrendezett estély nagyon értékes élménye lesz a marosvásárhelyi közönségnek.

Radics miatt menesztik a zágrábi helytartót

A szerb minisztertanács búnvádi eljárást indít Radics ellen

(Belgrád, augusztus 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délelőtt minisztertanács volt Vukicsevics posta- és távírdügyi miniszter elnöklésével, amelyen Miletics Koszta földmívelésügyi, Simonovics agrárreform, Vujičević Milorád belügy és Stojadinovics pénzügyminiszter vettek részt. A minisztertanácsban Vujičević belügyminiszter informálta minisztertanácsait azokról a jelentésekről, amelyek legújabbban érkeztek hozzá Radics István külföldi utazásáról.

A minisztertanácsról az újságíróknak nem adata ki semminemű hivatalos értesítést, annyi azonban mégis kiszivárgott, hogy a radikális párt körében bizonyos nyugtalansággal veszik a Radics utazásáról keringő híreket, mert azt tartják, hogy amennyiben Radics most külföldön akciót kezdene, úgy ez ebben a pillanatban, amidőn teljes erővel indult meg az állami konszolidáció munkája, igen rosszkor jönne és káros hatással járna.

Ezzel szemben a radikális párt körében sokan vannak olyanok is, akik Radics elutasításától lényeges politikai előnyt remélnék.

A Krupp-műveket öt új részvénytársaság veszi át

Franolák kapcsolódnak bele az esseni érdekltségbe

(Páris, augusztus 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Humanité” berlini tudósítója érdekes tudósítást közöl Krupp és Loucheur, a német és francia nehézipar tolyamatban levő tárgyalásairól. Eszerint az év júliusának elején a Krupp-művek igazgatósága közgyűlést tartott. Ezen az ülésen az igazgatóság bejelentette, hogy a régi vállalat feloszlik és a Krupp-műveket öt új részvénytársaság veszi át. Az első részvénytársaság, a Friedrich Krupp A. G. Berlin székhellyel hét szénbányát vett át, még pedig a következőket: Sälzer-Neurack, Hannibal, Hannover, Konstantin der Grosse, Deutschland, Eintracht Tiefbau és Hele-ne Amalia. Ezenkívül ez a részvénytársaság 50 százalékgig részesedést vállalt az Emser-Lippei bányaműveknél. A rheinhafeni Friedrich Alfred-Hütte, a Hermannshütte, a Saynerhütte és 14 egyéb kohó szintén az új részvénytársaság birtokába mentek át. Az új részvénytársaságban a berlini Verkaufsgesellschaft-Krupp szintén részesedést vállalt.

A második részvénytársaság 37 érbányát vett át. Ez az új részvénytársaság Betzdorfbán székel. A közgyűlésen az igazgatóság közölte, hogy az átalakulás azért vált szükségessé, hogy a vállalatokban angol és francia tőke is részesedhessen. Már hetekkel ezelőtt történt meg a találkozás a Krupp-művek képviselői és a francia Schneider-Creuzot-koncern delegátusai között. Mivel azonban Schneiderék igen messzemenő követelésekkel léptek fel, a Krupp-művek képviselői a francia nehézipar másik két hatalmasához, de Wendelhez és Loucheurhoz fordultak. A Wendel-Loucheur-csoport a két részvénytársaság részvényeinek 25 százalékát vette át. A francia csoport azonban kikötötte azt, hogy csak ugynevezett kicsiny részvényeket vesz át. Az új részvénytársaságok ugyan is kétféle részvényt bocsátottak ki. Az ugynevezett kis részvényeket a munkások számára bocsátották ki. A munkások akkor ezeket a részvényeket teljes értékben vették át.

Most a Krupp-művek igazgatósága elérte a lenedett márkákkal visszavásárolta és átadta a franciáknak. Míg azonban a munkások a részvénytársaságok alapszabályai szerint a közgyűléseken nem bírtak szavazati joggal, addig a Wendel-Loucheur-csoport részt fog venni a vállalatok vezetésében épúgy, mint az az angol részvénytársaság (az oroszországi társaság), amely viszont két másik Krupp-részvénytársaságnál valalt érdekltséget.

A német nagytőkés tehát megegyezett a francia és angol tőkével. Ennek eredményeként a Krupp-művekben a passzív rezisztencia lassanként

Ezeknek a véleménye szerint Radics elutasása folytán azok a tömegek, amelyek eddig mögötte szilárdan álltak és kitartottak, a beállott események hatása alatt más politikai orientáció iránt fogékonyabbak lesznek és nem lesznek követői a Radics által hirdetett szeparációs politikai elveknek.

Egyébként egészen bizonyos, hogy Radics ellen, amennyiben a jelenlegi külföldi működéséről érkezett hírek a valóságnak megfelelnek, a kormány meg fogja indítani a búnvádi eljárást az állam ellen külföldön folytatott működése miatt.

Ezzel kapcsolatban a minisztertanács foglalkozott dr. Csímics zágrábi királyi helytartó kicserélésével. A kormány ugyanis nincs megelégedve a helytartónak Radicsal szemben folytatott politikájával s ezért dr. Csímicsot menesztetni fogják. Hogy ki lesz az utóda, arról csak Pasic miniszterelnök hazaérkezése után fognak dönteni. Több név van kombinációban, melyek közül legvalószínűbb az, mely szerint a kormány Prica admirálist fogja Horvátország új helytartójává kinevezni.

megszűnik. Mikor július 18-án a francia csapatok a düsseldorfi Rheinmetall-műveket megszállták, a munkások azonnal sztrájkba léptek. Erre az igazgatóság a francia parancsnoksággal egyetértésben közölte a munkásokkal, hogy aki nem dolgozik, az nem kapja meg a bérét. Krupp von Bohlen und Halbach ugyan még börtönben van, a francia nagyiparosokkal azonban már megegyezett. Késztelen tehát, hogy legközelebb kiszabadul.

Lemondott a török belügyi tanács elnöke

Angora, augusztus 16. Reuf bég, a belügyi tanács elnöke lemondott. Helyébe Fethi bégot nevezték ki.

Az önborotválkozás előnye esztétikai, higiénikus és gazdasági szempontból

Figyeljék meg, milyen más benyomást teszen egy férfi, ha arcán több napos borostás szakál ék-telenkedik vagy ha ugyanazon arc frissen van borotválva. Egy borostás arc visszaszító, megborzongató érzést vált ki belőlünk, még ha a saját arcunkról is van szó!

Ha másnak arcát figyeljük, akkor készek vagyunk az illető intelligenciája hiányára is következtetni; de a hanyagságot mindenesetre feltételezzük. Ezen felfogás következménye, hogy a művelt nyugaton a borotvált arc a tulnyomó; úgy hogy Anatól France a barbar kor tetoválási divat maradványának mondja a szakál- és bajuszviselést.

Es bizony alig akad egy nő, aki egy borostás arcot hízelveg megismogasson, míg egy frissen borotvált úde arcra „ezer is akad”.

Borostás arcra por, piszok könnyen letlepszik és hogy ez hányféle betegség terjesztője, arról már irtak eleget. Sima arcról izzadságot stb. egy törléssel eltávolíthatunk.

A mindennapi borotválkozás fodrásznál sok pénzbe és idővesztésébe kerül, míg önmagát a reggeli tisztálkodásnál egy jó önborotválóval pár perc alatt megborotválhatja.

Hogy ezt mindenki könnyen megtehesse, a Kun Mátyás Fia kolozsvári Calea Victoriei 2. alatti, 1876 óta fennálló cég már 35 lejtől kezdődő áru önborotválókészülékeket hoz forgalomba, úgy, hogy egy hónap, a fodrásznak fizetett összegért már egy teljes felszerelést vásárolhat. Az általa forgalomba hozott „UNICUM” önborotváló pengék élesség és tartósság tekintetében felülmulhatatlanok.

HI
Országában és külföldön
Publicito Rador (B
hirdetési iroda ves
Az Uj Kelet az egyeteme
napilapja.
Az Uj Kelet cikkeinek ut
jelölésével engedjül
Elfizetési árak: Egy hó
félre 820 lei, eg
Felelés szerkesztő: Harc

Pozsonyi

A prágai gyors
jövők, észrevétlenül
hozzácsatolták az eln
tudta, hogy az államf
elnök leányával, dr.
nyal Kistapolcsányba
tatása Pozsonyban é
máson volt. Mindent
fiatal köztársaság fej
egyszerűség, amely eg
az elnök személye ir
tem, hogy az ember
Arcképét és róla alk
ban lát az ember, a
egészen másként szer
boltok és papírzülete
lapokon mindenütt
könyvtárban dolgoz
déseknben pedig egy
legújabb művét, egy
téneti munkáját.

Kora reggel vo
tott a pozsonyi pályá
nál jobban volt felvi
a csehsllovak vasutál
tozéka. Tisztaság, ren
jellemzi a köztársasá
A pozsonyi pályaudv
a rendőrönök és ké
az elnök üdvözlésére
után frissen köszöntő

Nem nézhettem
figyelmemet egy má

Az indóház tu
cserkészek vagoniroz
vagy huszonötén. Ug
öltözködéssel, mert k
keles álmatagsága a
nagy darab fru vo
maga is cipelte a fal
látzik kimélte, folyt
tott és közben görny
teszk kis kép volt o
előtt. Haza kellett go
alüket öröm nézni, m
látni efajta munka k
mindenki csendben,
munkáját. Eszembe
a paleztinai cserkés
tanulni akartak töl
nak meg szomszéd
zánk, hogy ezek a r
oda maguk közé.
slamposak lettek ve
kolozsvári „sómér-ta

Megvártam, an
koltam, nehogy az
pozsonyi sómérek cí
megusztam az esetet
restelkednem.

(Szabó In

A negyedik o
dája Temesváron m
den a konferenciár
vetkező címre kell
főtítár Temesvár,

— Az Uj Kele
Szilágyi Dezső-u. 6
pot érdeklő bármily

— Megváltozt

A városi tanács Utale
tanácsulést tartott. A
tették az új maximál
letet. Az egyes árak
előállítás költségeket
elhatározta, hogy leg
árakat fog megállapít

Delegátusválasztások 19-én, vasárnap 9-től d. u. 7-ig
a központi irodában. Minden sékellyezb adja le szavazatát

HIREK

Országában és külföldön az „Uj Kelet“ részére kizárólag Publicite Rador (Bucaresti, Str. Gen. Berthelot 1. hirdetői iroda vesz föl hirdetőseket.

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bászági zsidóság napilapja.

Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 H) félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

Felelős szerkesztő: Harion Ernő dr.

Pozsonyi cserkészek

A prágai gyorsvonathoz, amellyel hazafelé jövök, észrevétlenül — este tíz óra volt — hozzácsatolták az elnök vonatát. Senki nem tudta, hogy az államfő velünk utazik. Masaryk elnök leányával, dr. Masaryk Aliz kisasszonnyal Kistapolcsányba utazott és hivatalos fogadtatás Pozsonyban és az érsekújvári vasútállomáson volt. Mindenütt egyszerűen fogadták a fiatal köztársaság fejét. Valami megható az az egyszerűség, amely egyébként is megnyilatkozik az elnök személye iránt. Prágában megfigyeltem, hogy az emberek miként hódolnak neki. Arcképet és róla alkotott festményt hivatalokban lát az ember, a kirakatokban az államfő egészen másként szerepel. Leginkább könyvesboltok és papírüzletek kirakataiban. A képe-lapokon mindenütt iróasztala mellett vagy könyvtárában dolgozva látjuk, a könyvkereskedésekben pedig egymás mellett széles glédában legújabb művét, egy Husz Jánosról írott történeti munkáját.

Kora reggel volt, amikor vonatunk befutott a pozsonyi pályaudvarra, amely a szokott-nál jobban volt felvirágozva. A virág ugyanis a csehszlovák vasútállomások megszokott tartozéka. Tiszaság, rend és virágos cserepek. Ez jellemzi a köztársaság legkisebb indóházát is. A pozsonyi pályaudvaron csak a polgármester, a rendőrfőnök és két másik ur jelentek meg az elnök üdvözlésére, aki éjszakai nyugalma után frissen köszöntötte a tisztelőket.

Nem nézhettem végig ezt az aktust, mert figyelmemet egy másik dolog tértette el.

Az indóház tulsó oldalán ugyanis zsidó cserkészek vagonirozták be magukat, lehetek vagy huszonötön. Ugylátszik, nagyon siettek az öltözködéssel, mert lomposak voltak, a koránkeleti álmagsága a szemekben. Egy kövér, nagy darab fiú volt a csapatparancsnok, ő maga is cipelte a faládákat, a kicsinyeket ugy-látszik kimélte, folyton komandószavakat hallatott és közben görnyedt. Nagyon fonák, groteszk kis kép volt ott a vagon öblös ajtaja előtt. Haza kellett gondolnom a mi sóméreinkre, akiket öröm nézni, ha felvonulnak és öröm látni efajta munka közben. Mindenki a helyén, mindenki csendben, feltűnés nélkül végzi a munkáját. Eszembe jutott, hogy a kolozsváriak a paleztinai cserkészeket hívták meg, mert tanulni akartak tőlük. Vajjon miért nem hívták meg szomszéd állambeli cserkészeket hoz-zánk, hogy ezek a mi tapasztalatainkat vigyék oda maguk közé. Nem hiszem, hogy ilyen slamosak lettek volna a pozsonyiak, ha a kolozsvári „sómér-tanfolyamot“ végigcsinálják.

Megvártam, amíg a vonat elrobog. Drukoltam, nehogy az elnök meglássa valahogy a pozsonyi sómérek cipekedését. Azt hiszem, jól megusztam az esetet. Mégsem kellett helyettük restelkednem.

(Szabó Imre szlovenszkói naplójából.)

A negyedik országrészi konferencia iro-dája Temesváron megkezdte működését. Min-den a konferenciára vonatkozó közlést a kö-vetkező címre kell irányítani: Székely Béla főtitkár Temesvár, Bulevardul Reg. Carol 41.

— Az Uj Kelet nagyváradi kiadóhivatala Szilágyi Dezső-u. 6 sz. alatt van, ahol a la-pot érdeklő bármilyen ügyet elintéznek

— Megváltoztatják a maximális árakat. A városi tanács Utalea polgármester elnöklete alatt tanácsülést tartott. Az ülésen élénk vita tárgyá-vá tették az új maximális árrakról szóló városi rende-letet. Az egyes árak túl magasak, míg mások az előállítási költségeket sem fedezik. A városi tanács elhatározta, hogy legközelebbi ülésén új maximális árakat fog megállapítani.

— Csak a hét évet betöltött gyereke- ket veszik fel az első elembe. Nagyváradról jelentik: Ismeretes, hogy a kormány most dolgozik az új iskolareform-javaslaton, amelyet már a jövő tanévtől érvénybe is léptetnek. Az Uj Kelet munkatársa a nagyváradi tanfelügyel- lőségtől arról értesült, hogy az iskolarendelet alapján a következő tanévtől kezdve nem a hatodik, hanem csak a hetedik életévüket be- töltött gyerekek iratkozhatnak be az első elemi osztályba. A rendelkezés indokolása arra hivatkozik, hogy az első osztály tananyaga annyira kibővült, hogy az eddiginél magasabb értelmű képességet kíván meg. Ugyancsak a tanfelügyelőség közli, hogy a jövő évben a tanítás az elemi iskolákban csak szeptember 24-én kezdődik meg.

— Kiadják Siorbán zeneszerző hátra- hagyott műveit. Désről írják: A vallási és szép- művészetiügyi minisztérium megbízásából Isac Emil író, erdélyi művészetiügyi vezérfelügyelő babér- koszort helyezett el a nemrégien elhunyt Siorbán román zeneszerző sírján. Együttal a kormány meg- bízásiából összegyűjtí és kiadja a zeneszerző hátra- hagyott műveit.

— Avatják a gyermekvédő otthonokat. Vasárnap, augusztus 19-én felavatják az Ileana főhercegnőről elnevezett gyermekvédő otthonokat. Erre az alkalomra Kolozsvárra érkezett Marzescu miniszter is.

— A bécsi Aguda-kongresszus. Bécsből jelentik: Tegnap nyílt meg az Agudas Jisz- rael kongresszusa. A delegátusokon kívül meg- jelent a szövetségi kormány, valamint a cseh, lengyel, német, angol, francia és svájci követ- ségek képviselői. Üdvözlőirat érkezett a kong- resszushoz Hainisch köztársasági elnöktől, Seypel kancellártól és a magyar követségtől. Seypel üdvözlőtáviratában öszintén üdvözlö mint katolikus pap az Agudas Jiszraelt, mely tisztán vallási szervezetként meggyőződéssel viseltetik az isteni hit örök eszméi iránt. A pápai nuncius a nála tisztelő agudista kül- döttségnek kijelentette, nagyon sajnálja, hogy a katolikus ünnepek miatt nem jelenhet meg. A kongresszus Lewensohn zürichi főrabbi in- ditványára üdvözlő felirattal fordult a nép- szövetséghez.

— Nagyvárad negyvenhat adója. Nagy- váradról jelentik: A városi tanács mai ülésén Be- nedek pénzügyi tanácsos, az új városi adótörvény- rendeletet ismertette, amely nem kevesebb, mint negyvenhat új adóemmel sanyargatja meg Nagy- várad lakosságát. Az adótörvény a legexotikusabb adóemeket sorolja fel, a házak frontját, a villany fogyasztást, az autót, a kocsit használatot, a cím- táblákat és minden szükségletet külön külön megadóztat.

— Felrobbant a verduni lőszerkészlet. Párisból jelentik: Verdunban tegnap nagy tűz tört ki, amely felrobbantotta a lőszerkészleteket. A kár meghaladja a félmillió frankot.

Heti naptár

5683. Elul 6. Szombat.

Szombat beköszöntése: Temesváron 7 óra 35 perc, Kolozsváron 7 óra 25 perc, Brassóban 7 óra 15 perc.

Szombat vége: Temesváron 8 óra 40 perc, Kolozsváron 8 óra 30 perc, Brassóban 8 óra 20 perc.

Szidra: Softim. Ez a szakasz az alapít- andó állam berendezéséről szól. „Bírákat és rendfentartókat alkalmaztatok minden város- ban, hogy a népek igazságot tegyenek. Ne legyenek részrehajlók, ne kedvezzenek a tekin- télynek és ne fogadjanak el pénzt, mert a pénz megvakítja a bölcsék szemét és elterditi az igazak szavát. Keressék az igazságot, hogy a népek maradása legyen a földön, amit Isten adott neki.“

Háftára: Anochi, anochi. (Jesájá 51.) Az igazság elárulásának legfőbb oka az embe- rektől való félelem. Ezért mondja a próféta a hazájába visszatérő népeknek: Én vagyok a vigasztalód, szól az Örökkévaló. Ki vagy, hogy megijedsz a halandó emberektől és egész nap remegsz az elnyomó haragjától, s hol az el- nyomó haragja? — Itten, aki az eget és földet teremtetted, mondja Cionnak: „Népem vagy!“

— Száz százalékkal emelték a villany- árakat — nincsen áram. (Panaszos levél.) Julius elsejéig visszamenőleg Kolozsvár város a villany- díjakat száz százalékkal felemelte. A horribilis drágulás ellenére is az áramszolgáltatás azóta nemhogy javult volna, még rosszabb lett. Erre vonatkozólag kaptuk a következő levelet: „Tekintetes Szerkesz- tőség! Szegény hivatalnokember vagyok, aki ugy- szólván a családomtól vonom meg a betevő falatot, amikor minden hónap elsején kifizetem százhusz lejes villanyzámlámat. Eddig hatvan lejt fizettem csak, de az is sok volt nekem, akinek alig van több fizetése ezer lejnél. De sajnálattal tapasztal- lom, hogy amióta többet fizetek érte, kevesebb áramot kapok. Két hét óta minden délután órák- hosszát nincs áram, rendszerint éppen olyankor, amikor legnagyobb szükség van villanyra. Meg- jegyzem, nem én vagyok az egyedüli, aki naponta felhívtam erre a villamosművek igazgatóságát, de de minden közbenjárásunk eredménytelen maradt. Kérem, próbálják meg, hátha b. lapjuk révén fel tudják rázni nemtörődömségéből. Kiváló tisztelettel Egy Brassai-utcai lakos.“ A levélhez mi is hozzáfűzhetjük, hogy a város e részén hetek óta súlyos zavarok vannak az áramszolgáltatásban, melyek nemcsak a lakosságot, de a környékbeli iparvállalatokat is sújtják. Ertesülésünk szerint az érdekeltek erélyes intervencióra készülnek a városi tanácsnál.

— Szuronyos éjszakai rendőrorjáratok Kolozsvár külvárosaiban. Kolozsvár közbizton- sági viszonyai egyidő óta nagyon leromlottak. A kialakításra, rosszul fizetett rendőrség nem tud tel- jesen megfelelni feladatának. Különösen a kül- városokban van nehéz dolga a rendőrségnek, ahol utóbb nagyon megsaporodtak az éjszakai betöré- sek és lopások. A lakosság megnyugtatására Cova- ciev kapitány a harmadik és negyedik kerület le- gényességéből szuronyos éjszakai járőröket alakított, amelyek tegnap este már megkezdtek tevékenysé- güket és elfogtak három csavargót, akikről kide- rült, hogy régóta körözött betörők. A járőrök köz- pontja a rendőrségi dologházban van.

— Aprobálták a Habima műsorát. A Habima műsorát néhány héttel ezelőtt az erdélyi művészetiügyi főfelügyelőség elé terjesztették apro- bálás céljából. Ertesülésünk szerint Isac Emil vezérfelügyelő az előadásra szánt darabokat át- olvasta és azokat Strammer igazgató felelősségére előadásra aprobálta.

— Marosvásárhelyre vezetnek a nagy- váradi postacsálás szálat. Marosvásárhelyről jelentik: A nagyváradi postautóványhamisítók üselmei, egy látszik, Marosvásárhelyre is kiterjedt. A marosvásárhelyi rendőrség megállapította, hogy a hamisító banda által kiállított hamis utalványok alapján háromszázezer lejnyi összeget fizettek ki Reifmann Ignác fakereskedő részére. Reifmannnak az utalványokat Ungvári kézbesítő adta át megfelelő igazolás ellenében. Reifmann természetesen eltűnt Marosvásárhelyről, most keresi a rendőrség.

— Hartgeld. Berlinből jelentik: A német pénzügyminisztérium alig néhány hete gondosko- dott váltópénzről, amikor egy aluminiumvegyület- ből veretett száz- és ötszáz márkás pénzdarabokat. A német sajtó örömmel fogadta el a Hartgeld visz- zatérését a forgalomba, de a bankok kezdetűl fogva nem szívesen vették át ezeket az egyébként tetszetős pénzdarabokat, mert kezelésük sokkal ne- hézkesebb volt, mint a papírpénzé. Egyébként pe- dig a márka árfolyamának fejlődése a bankok tar- tozkodását igazolta. — Ma a szép százmárkás vál- tópénz értéke akkor, ha leszámítolják a márka leg- utóbb bekövetkezett javulását, nem több mint 0.01 békepfennig, tehát annak, aki egy béka- márka tartozást akar kifizetni, tízezer darab ilyen aluminium-Hartgeldet kellene magával vinnie. A birodalmi bank a bankjegynyomdák haditervé- nek kidolgozásánál nem számított a márkának ilyen rohamos lezsaladásával, hiszen mindössze két hete határozta el az egymillió márkás bankjegyek kibo- csátását és az egymillió, vagy az ötmillió bank- jegy még mindig eléggé ritka. Eppen ezért az öt- venmillió és a százmillió bankjegyek most a gyorsabb előállítás érdekében igen egyszerű formá- juak: kis számológéddel teljesen fehér hátlappal. De Berlinben még most is 5000 és 10.000 már- kás bankjegyekkel kellene lebonyolítani a forgalom javarészét, ha — lehetne. Az 5000 márkás bank- jegy békeértéke, szintén a megjavult márkaárfo- lyam alapján 0.5 pfennig és így most aprópénz

asztus 17
tót
es elutazása
dig mögötte
beállott ese-
orientáció
em lesznek
szeparációs
hogy Radica
di működésé-
egfelelnek, a
vádi eljárást
t működése
ertanács fog-
yi helytartó
nincs meg-
sal szemben
r. Csimesot
z utóda, arról
rkezése után
mbinációban,
melyszerint a
Horvátország
ncia csapatok
megszállották,
tek. Erre az
al egyetértés-
i nem dolgo-
pp von Bohlen
van, a francia
vezett. Kétség-
adul.
i tanács
bég, a belügyi
ethi bégét ne-
IGE
M
QZSVAR
kben
ozás
énkus
ntból
yomást teszen
stas szakál ék-
riessen van bo-
szító, megbor-
ég ha a saját
or készek va-
yára is követ-
neseire feltéte-
hogy a művelt
mó; úgy hogy
si dívat marad-
szviseletet.
ki egy borostás
g egy frissen
nyen letelepszik
stője, arról már
stb. egy törlés-
fodrásznál sok
önmagát a reg-
váióval pár perc
gtesse, a Kun
soriei 2. alatti,
kezdődő áru ön-
aba, úgy, hogy
azegért már egy
zala forgalomba-
ngék éleaség és
tlanok.
7-ig
zavazatát

gyanánt azokat a száz darab ötezer márkásból összeállított kötegeket használják, amelyeket a birodalmi bank adott ki egy szalaggal összefűzve. Az ebédért egy jobb vendéglőben nyolc-tíz ilyen köteget tesznek le az asztalra és a fizetőpincér csak a kötegeket számolja, nem az ötezer márkásokat. Aki akarja, kiemelhet öt-hat darab ötezer márkást minden ilyen kötegből és így — megakaríthat egy negyedmiliót, vagy háromszázezer márkát az ebédnél. Nemrég még ötezer márkáért könyvet lehetett vásárolni, azután ötezer márka lett az újság ára és a villamosjegyé, most pedig aprópénz lett az ötezer márkás bankjegyek százás kötegeiből.

— Százötvenezer tonna gabonát szállítanak Németországba. Berlinből jelentik: Wirth volt kancellár Oroszországba utazott tanulmányútra. A berlini tőzsdetanács elhatározta, hogy újból bevezeti a tőzsdére az orosz értékpapírok jegyzéseit. Oroszország újból megkezdte az élelmiszerek kivitelét. Odesszából 1500 tonna gabonát szállító hajó indult el Stettinbe.

— Ujabb drágasági hullám Magyarországon. Budapestről jelentik: A postatarifa felemelésének bejelentése után a trafikárak is emelkedtek. Augusztus 21-től kezdve a személyforgalomban 100, az áruforgalomban 150 százalékkal emelik a vasuti tarifát. Ezzel természetesen az összes élelmicikké ára is jelentősen emelkedik. Egy kg. fehér kenyér máris 1300 K, félbarna kenyér 940, barna 800 K. Egy doboz gyufa a kiskereskedelemben 130 K. Az új dohányárak a következők: Finom szivarok: Regalita 1 drb 400, Trabucos 320, Britannia 360, Milleras 300, Delicates 260, Operas 270 K. Középfino szivarok: Cuba 1 drb 240, Rosita 380, Portorico 150, Cigarillos 100, Pannonia 50 K. Finom szivarkák: Nilus 1 drb 150, Stambul 150, Memphis 120, Mirjam 60, Király 40, Hölgy 40 K. Középfino szivarkák: Hercegovina 1 drb 40, Simphonia 50, Duna 32, Dráma 40, Magyar 30 K. Ez utóbbi a dohányjövédéknél a legolcsóbb cigareta.

Nagyváradon Szilágyi Dezső-utca 6. szám alatt lehet előfizetni az Uj Keletre.

— Letartóztatták a bécsi nyugdíjasok elnökét. Bécsből jelentik: Mizoch Józsefet, az általi nyugdíjasok egyesületének elnökét, súlyos visszaélések miatt letartóztatták. Mizoch a járandóságán kívül különböző címeken tekintélyes összegeket vett fel, amelyek hatvanmilliónál is többre rúgnak.

— Tanulmány az orrokról. Hogy az emberi orr milyen vonatkozásban van a jellemmel és szellemi képességekkel, arról Adam Woods, a híres biológus most tette közre tanulmányát. Régi és újabb idők nagyjainak szerinte a közepesen nagyobb orruk volt. Descartes, Luther, Tasso, Meyerbeer, Newton, Goethe, Heine, Kant, Disraeli a közepesen nagyobb orron szívták a levegőt. Apró orru nevezetességek között találjuk Murillót, Boileaut és Berangert.

— A német vasut kétezerszeresére drágult. Berlinből jelentik: A birodalmi vasutak igazgatósága közli, hogy a birodalmi vasutakon hétfőtől kezdve a személypodgyász díjszabását kétezer százalékkal emelik fel.

— Félmilliárdos csempészt lepleztek le a aradi rendőrség. Aradról jelentik: Feljelentés alapján néhány nappal ezelőtt az aradi rendőrség nagyarányú csempésztnek jutott nyomára. Andreescu rendőrigazgató, Pausesti ügyész és Nestorescu csendőrszázados kiszállítottak Ottlakán és előzetes információ alapján tettenérték a csempészeket, akik élőállatokat akartak Magyarországra elvámolás nélkül átvinni. Az őrizetbe vett emberek vallomása szerint egész Erdélyben vannak társaik és eddig mintegy ötezzázezer értékű szarvasmarhát csempészték át a határon. Előzetes letartóztatásba helyezték a vámfőnököt is, mert az a gyanú, hogy a csempésztésben neki is része volt. A kínos szenzációjú bűntudatban a bukaresti vámfőigazgatóság egyik vezető tisztviselője fogja a vizsgálatot lefolytatni, aki ma érkezett Aradra.

— Bányarobbanás kétszáz halottal. Newyorkból jelentik: Vyomigban hétfőn borzalmas bányarobbanás volt, amely kétszáz bányászt megölt. A hatóságok még nem tudták megállapítani a robbanás okát.

— Egy regáti városban amerikai zsidókat inzultáltak. Bukarestből jelentik: Barlad állomáson cuzista diákok inzultáltak a zsidó utasokat, köztük több amerikai alattvalót, akik Barladba utaztak rokonaik meglátogatására. Az inzultáltak egyike, egy amerikai tiszt, Bukarestbe utazott, ahol panaszt tett az amerikai követségen.

— Béharocok Erdélyben. A brassói, szepeni és marosvásárhelyi vasmunkások és munkaadók között hosszabb idő óta tárgyalások folynak egy egységes szerződés megkötése céljából. A tárgyalások azonban eredménytelenek maradtak. Marosvásárhelyen a munkásszervezetek a munkások belátására bízták, hogy vállalják-e munkát vagy sem. Szebenben a sztrájk részleges, Brassóban azonban a vastüzek állanak. Georgeanu munkaügyi vezérfelügyelő mostanában tárgyal a munkások és munkaadók képviselőivel a helyzet szanalása érdekében. Az építőszakmában Marosvásárhelyre ütött ki a bérharc, Nagyváradon az asztalosmunkások sztrájkolnak. A kolozsvári nyomdásziparban folyó tárgyalások megszakadtak és Georgeanu vezérfelügyelő ideérkezésétől várják a megegyezést.

— Rendőri hírek. Tegnap éjjel ismeretlen tettesek betörték a volt Ferenc József-uti neológ zsidótemplom szolgáinak lakására s kétezer lejt loptak el. — Varga Ferenéné feljelentést tett tizenhat éves inasa ellen, aki két pár csizmát lopott tőle. A fiu bevallotta Bodea detektívnek, hogy nem szerette a mesterségét s azért lopott, hogy elbocsássák. — Két nappal ezelőtt hagyta el Kolozsvárt a Zoologicus cirkusz, mely Aradról jött ide. Aradon egy előkelő család tizenhárom éves fia csatlakozott a társulathoz, aki szüleihez írt levelében bejelentette, hogy nem bírja a családi életet, mert kalandokra vágyik. Beállott a tanítási tanítási is kezdtek, amikor kétségbeesett szüleinek távirati jelentésére a kolozsvári rendőrség felkereste a cirkusszal távozni készülő fiút és hazakísértette Aradra.

— Kártérítés a visszament partiért. Párisból írják: Egy francia fiatalember jegyet váltott egy leánnyal. Négy évi jegybenjárás után a fiu szülői kívánságra lemondott a leánnyal. Ez azonban nem nyugodott bele olyan könnyen a dologba, különösen amikor megtudta, hogy a visszament házasság oka az, hogy az ifju egy gazdagabb, de csunyább és idősebb leánnyal akar elvenni. Beperele tehát a fiatalleányt. A saint-etiennei bíróság a tényállás kiderítése után meglepő ítéletet hozott: 15 ezer frank pénzbüntetésre ítélte az ifjút, amely összeg kártérítésként a cserbenhagyott leányt illeti. A bíróság ítéletében a szülőket hibáztatja, viszont a leánynak, akinek hírnevén az eset rontott, joga van kártérítésre.

— Letartóztattak egy képviselőt. Kisevnből jelentik: A beszarábai Cahul-megye prefektusa, mint Bukarestből jelentik, Ciornei képviselőt letartóztatta és csak huszonnégy óra után engedte szabadon. A képviselő tiltakozó táviratot intézett a belügyminiszterhez.

— Lefoglaltak egy municiószállító jugoszláv hajót. Triestből jelentik: Az olasz hatóságok lefoglalták a „Vulkano” gőzöst, amely egymillió darab fegyvert, három ezer gépfegyvert és huszonhárom hegyi íteget szállított Jugoszláviába. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, honnan származik a munició.

— Drágul a budapesti villamos. Budapestről jelentik: A városi tanács elhatározta, hogy augusztus 20-ától kezdve felemeli a villamos, a fogaskerekű és a sikló viteldíját. A villamosjegy ára hatszáz korona lesz, a fogaskerekű kétezer, a siklóé kétszázötven.

* Csak pár napig vendégszerepel Jaulus Morini világhírű szalon- és groteszskomikus szenzáció magyar és német műsorral a Központi Télikert Bar fényes, megnyitó műsorában. Belépődíj nincs. Kezdeté fél tíz órakor. Rendes étterm.

* Kirándulásnál nélkülözhetetlen a Diana sóborszesz, izmaink legjobb ápolója. Ügyeljünk a Diana névre.

* Székrekedés. A budapesti nőorvosi klinika bizonyítványa tanúsítja, hogy a Ferenc József keserűviz gyorsan, biztosan és fájdalom nélkül hat.

Közgazdaság

Munkásközvetítés a munkaügyi felügyelőségén. A munkaügyi felügyelőség a kereskedelmi és iparkamara székházában való átköltözködése óta munkások és cselédek közvetítésével is foglalkozik. Az inspektorátus ezuttal is felkéri az érdekelteket, hogy szakmunkások szükséges beállítása esetén vegyék a felügyelőség közvetítő irodáját igénybe.

A világtérkép. Az eddigi termésbecslések után itélve, az idei termés 21 millió méter-mázsával, vagyis 17 százalékkal jobb lesz, mint az előző évben. Ebbe azonban nincsen beleszámítva Oroszország, mely az európai termés 40 százalékát teszi. Az általános termés-eredmény jóval nagyobb, mint a háboru előtt volt. Japánt és Indiát is beleértve, 23 millió méter-mázsára többtermésre lehet számítani.

Újabb tarifaleszállítás Csehszlovákiában. Prágából írják: Augusztus 15-től kezdve néhány teherszállítási tarifát leszállítottak a csehszlovák vasutakon. A leszállítások különösen építőanyagokra, fémekre és fémárukra vonatkoznak.

Magyar gépeket szállítanak Palesztinába. Budapestről jelentik: A londoni Rotschild-ház cementgyárat akar létesíteni Palesztinában, melynek évi termelőképesége többszáz vagon lenne. A gyár felépítésével a Magyar Általános Köszénbányatársulat igazgatóját bízták meg. A cementgyár részvényitökéje 250.000 tont sterling. A Rotschild-házon kívül egy francia pénzcsoport is érdekelve van a tranzakcióban. A gyár gépberendezését a Ganz-Danubius-gyár fogja szállítani.

A hidalmási Sfatul tisztikara. A Sfatul Negusteresc, mint megirtuk, Hidalmáson megalakította új csoportját. A csoport tegnap

Sajtó alatti SZABÓ IMRE SZENT ELIZ című regénye. Ára finom papíron 50 lej. Számozott diszkadás 120 lej. Előfizetéseket elfogad az „Uj Kelet” könyvosztálya. Cluj, Strada Baron L. Pop 10.

Önmaga ellen vét, Nagy és Szilágyi. nál festeti és tisztítja ruháját. Cluj, gyár Strada Barifitu (volt Malom-utca) 4. Felvételi helyek: Kosuth Lajos-utca 36. és Galamb-utca 23. szám alatt

Megjelent SAS LASZLO ISTEN LÁBÁNÁL című regénye. A világháoszból a Végzethez való menekülés. A családodtnak, az elfáradtnak, a csüggedőnek pihenés és megnyugvás. Ára famentes papíron, színes intálékkal 60 lej. A szép könyv kedvelőinek 300 számozott példány készült finom könyvpapíron, díszes kötésben 300, 240, 200, 160 és 120 lej áron. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában Cluj és minden jobb könyvkereskedésben. Megjelent

választotta meg tisztul Akos, alelnök: Sch Floriansciu Sándor, Választmány: Chitta Császár Simon, Mát Elek, Cseke Sándor, Kornhauser Ferenc, ügyelő bizottság tagjai Beck Ignác.

A mai v. A lej újabb zuhanása. vizák iránt. Bessz a francia frank

(Kolozsvár, augusztójtól.) A lej a mai esett a legutóbbi 8-20-az is fokozza, hogy a tőzsdén jegyzett 30-3 esett. A lej párisi esé lej mai zürichi esése. árfolyamról 225-re zu

A belföldi pénzpi semmi hatással nem v tegnap hosszú óriási b külföldi devizák és va A pénzpiac mai bizonyosan felkerestük az e főnökét, aki kijelentet tás feletti valuta- és hatnak sokáig és rövid hatók a romániai pe den uralkodó besszt lehet tulajdonítani. emelkedés után ma is zürichi nyitásnál 220-sz már 180 az árfolyama

Irányzat: Az ó nás, cseh koronában e Augustus 16-án 100 8000—9000 13000—1400 7-68—7-69 f 2-26—2-27 s 0-40-25—0-4 970—971 ol 810000—820 2900—2950 1446—1447 0-9-80—0-9-3 Valutapiac

Zürich. Nyitás Newyork 552½—55 Paris 3010—3020, Prága 16-15—16-1 Belgrád 582,50—580 25—25, Bécs 78½- Bukarest. Devizá Newyork 240, Róma 10 Bécs 34, Budapest

Bukarest. Valu márka 305—320, 129—130, font sterlin 1325—1330, svájc —1120, drachma 4 dollár 236—242, leng korona 32-25—33, m korona 615—620.

A budapesti de lyamai: Napoleon font sterling 87400 olasz lira 825—860, szokol 565—589, sv korona 2670—2820, 19300—19900, lengy

Valu a legolcsóbban ad, Kereskede Kolozsvár, Főter 2

Grün

aság

kaügyi felügyelő...
lőség a kereske...
ban való átköltöz...
édek közvetítésé...
ktorátus ezuttal is...
szakmunkások...
gyék a felügyelő...

gi termésbecslések...
21 millió méter...
ekkel jobb lesz...
azonban nincsen...
nely az európai...
általános termés...
at a háboru előtt...
leértve, 23 millió...
t számítani.

sehszlovákiában...
5-től kezdve né...
zállítottak a cseh...
ítások különösen...
émárakra vonat...

nak Palesztinába...
adoni Rotschild...
iteni Palesztiná...
bessége többszáz...
ével a Magyar...
igazgatóját biz...
nytőkéje 250.000...
azon kívül egy...
ve van a tranz...
ezését a Ganz...

itikara. A Sfatul...
Hidalmáson meg...
csoport tegnap

lat

ELIZ

című regénye

t diszkidás 120 lej...
let" könyvosztálya...
Pop 10.

ét, ha nem...
yi-

Cluj, gyár Strada...
vétel helyek: Kos...
tca 23. szám alatt

ent

való menekülés

z Ló...
ANÁL

énye...
csüggedőnek

ctálékkal 60 lej...
számított pél...
ron, dísses kő...
120 lej áron...
tályában Cluj és...
en

ent

választotta meg tisztikarát. Elnök: Zsigmond...
Akos, alelnök: Schön Sámuel, pénztáros:...
Floriansciu Sándor, titkár: Schreiber Jakab...
Választmány: Chitta Gyula, Rusei János...
Császár Simon, Mátyás József, Weinberger...
Elek, Cseke Sándor, Hersch Lázár, Lób Márton...
Kornhauser Ferenc és Porgesz József. Fel...
ügyelő bizottság tagjai: Harmathy József és...
Beck Ignác.

A mai valutapiac

A lej újabb zuhanása. Szűnőben a kereslet a de...
vizák iránt. Bessz a bukaresti tőzsdén. Esik a...
francia frank és a német márka

(Kolozsvár, augusztus 16. Az Uj Kelet tud...
sítójától.) A lej a mai párisi előtőzsdén 8-00-ra...
esett a legutóbbi 8-20-ról. A lej párisi esését még...
az is tokozza, hogy a francia frank a tegnapi utó...
tőzsdén jegyzett 30-35-ös árfolyamról 30-20-ra...
esett. A lej párisi esésével sokkal számottevőbb a...
lej mai zürichi esése. Ugyanis a tegnapi 245-ös...
árfolyamról 225-re zuhant.

A belföldi pénzpiacra a lej újabb esése...
semmi hatással nem volt. A bukaresti tőzsdén a...
tegnapi hosszú óriási bessz váltotta fel. Az összes...
külföldi devizák és valuták nagy esést mutatnak...
A pénzpiac mai bizonytalan helyzetével kapcsolato...
san felkerestük az egyik kolozsvári bank deviza...
főnökét, aki kijelentette, hogy a mai magas, pari...
tás feletti valuta- és devizaárfolyamok nem tart...
hatnak sokáig és rövidesen óriási zuhanások vár...
hatók a romániai pénzpiacra. A bukaresti tőzs...
dén uralkodó bessz a kormány beavatkozásának...
lehet tulajdonítani. A német márka kétnapos...
emelkedés után ma ismét esni kezd. A tegnapi...
stírihi nyitáshoz 220-szal jegyezték, a mai zárlatnál...
már 180 az árfolyama.

Irányzat: Az összes devizákban óriási zuha...
nás, cseh koronában emelkedés.

Augusztus 16-án 100 lejért fizettek Kolozsvárt:
8000-9000 külf. magyar koronát,
13000-14000 belf. magyar koronát,
7-8-769 francia frankot,
2-26-2-27 svájci frankot,
0-40-25-0-40-60 dollárt,
970-971 olasz lírát,
810000-820000 német márkát,
29000-29500 osztrák koronát,
1446-1447 cseh koronát,
0-9-80-0-9-38 font sterlinget.

Valutapiac augusztus 16-án:

Zürich. Nyitás-Zárlat: Berlin 200-180,
Newyork 552 1/2-551 1/2, London 2524-2522,
Páris 3010-3020, Milano 23-65-23-56,
Prága 16-15-16-15, Budapest 3 1/8-3 1/8,
Belgrád 582.50-580, Bukarest 225-225, Varsó
25-25, Bécs 78 3/8-77 3/4, Bécs lebélyezett -.

Bukarest. Devizák: Páris 1306, London 1113
Newyork 240, Róma 1028, Zürich 43-50, Prága 722.
Bécs 34, Budapest 110-120, Berlin 158.

Bukarest. Valuták: Napoleon 781-789
márka 305-320, leva 195-200, török líra
129-130, font sterling 1072-1079, francia frank
1325-1330, svájci frank 4475-46, líra 11
-1120, drachma 4-475, dinár 220-225,
dollár 236-242, lengyel márka 1025-11, osztrák
korona 32-25-33, magyar korona 105-110, cseh
korona 615-620.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfo...
lyamai: Napoleon 7497-7697, lej 94-101,
font sterling 87400-89800, márka 60-80,
olasz líra 825-860, francia frank 1055-1091,
szokol 565-589, svájci frank 3400-3500, oszt.
korona 2670-2820, dinár 20000-20700, dollár
19300-19900, lengyel márka -.

Valutát és Devizát

a legolcsóbban ad, a legmagosabb áron vesz a
Kereskedelmi Hitelintézet
Kolozsvár, Főtér 20. Telefon 40 és 229

SPORT

A VAC megint megverte az MTK-t (1:0)

A magyar bajnokság első mérkőzésén...
(Budapest, augusztus 16. Az Uj Kelet...
tudósítójától.) Tíz elsőosztályu egyesület mérte...
össze erejét tegnap Budapest sporttelepein...
Az ünnepnap mékőzések háromszoros meg...
lepetést hoztak. Legnagyobb szenzáció a VAC...
ismételt győzelme a legyöngült bajnokcsapat...
az MTK ellen. A kitünő zsidó csapat a mult...
évi bajnokságban is megverte legerősebb el...
lenfelet, egyszer pedig eldöntetlenül játszott...
vele.

A mérkőzés a löversenytári pályán folyt le...
huszezer néző előtt. Vátozatos mezőnyjátékkal kez...
dődött a játék, melyben csak a kapusok szeren...
cséjén mulott, hogy nem esett gól. A huszonne...
gyedik percben Engel (VAC) az MTK meglehető...
sen bizonytalan védelmét kicselezve, gólt lő (1-0)...
A második félidőben a MTK jut fölénybe, de a...
VAC kapusa mindent ment. A félidő vége felé...
fault miatt az MTK tizenegyeshez jut, de Fischer...
kapus a lövést kivédi. A következő percben a...
VAC gólhelyeztetéshoz jut, de csak kornert ér el...
A csapatok közül a VAC mutatott állandó formát...
különösen védelme megbízható, csatársora pedig...
gyors és lelkes. A fedezetors is teljesen megfelelt...
a várakozásnak. A vesztes MTK, két legjobb játé...
kosa Orth és Molnár külföldre távozása után...
nagyon gyengén szerepelt. A tartalékok nem vál...
tak be. Csatársora szépen kombinál ugyan, de...
kapu előtt gólképtelen. A védelem sem a régi...
Emellett a pálya szokatlansága is hozzájárult az...
MTK vereségéhez.

A nap második meglepetése a jó formában...
levő BTC 2:1 arányu győzelme az UTE ellen...
Az első gól a 30. percben esett Horváth (BTC)...
révén, a másodikikat ugyancsak ő lötte. Az Uj...
pestiek, akik Priboj és Schaller nélkül álltak...
ki, csak a második félidőben tudtak Kósa révén...
szépiteni az eredményen. Nem csekély szenzáció...
a bajnokaspiráns Törekvés 1:0 veresége a...
másodosztályból feljutott 33-astól. A mérkőzés...
egyetlen gólja az első félidő végén esett.

Vasas-KAC 4:3 (0:3). A győzelem biz...
tos volt a KAC előtt, de a lábrakapott Vasasok a...
második félidőben négy gólt rugtak egymásután.

UTSE-Zugló 3:0 (1:0). Az ujdonsült...
elsőosztályu UTSE állandó fölényben volt a kap...
kodó zuglóiakkal szemben.

Brasovia-Haggibbor 4:0 (2:0). Sulyos...
vereség érte a meghandicapelt Haggibbor, amely...
a Stotter-serleg középdöntőjére utazott le Brassóba...
A vereséget az okozta, hogy a Haggibbor, amely...
erősen készült az Ivria-meccsre, nem fektűt bele...
a játékba. A győztes csapat góljait Fritsch I. (3)...
és Osterling rugták.

A becskerekai Kadima uszóversenye. A...
becskerekai Kadima országos uszóversenye a követ...
kező eredményekkel végződött: 4x100 m. vegyes...
staféta: 1. Kadima 2 p. 0-1 mp. 2. Somb. Sport...
3x50 m. sprint-staféta: 1. Somb. Sport 1 p. 36...
mp. 2. Kadima. 100 m. hát: 1. Deák (Somb...
Sport) 1 p. 25 mp. 2. Koller (Somb. Sport). 400...
m. 1. Popovics (Somb. Sport) 7 p. 0-2 mp. 2...
Koller (Somb. Sport). 3. Birkás (Subotica). 50 m...
junior: 1. Allein (Somb. Sport). 2. Hartmudt...
(Somb. Sport). 3. Bodray (Kadima), 100 m. hölgy...
uszás: 1. Gerő Rózsi 1 p. 50 mp. 2. Török Lili...
3. Benő Lili. 100 m. mell: 1. Gallus (Kadima)...
1 p. 37 mp. 2. Lukács (Somb. Sport). 100 m...
gyors: 1. Vágó (Somb. Sport) 1 p. 16 mp. 2...
Várdi (Kadima). 3. Popovics (Somb. Sport). 50...
m. gyors: 1. Vágó (Somb. Sport) 28.4 mp. (?)...
2. Török. 3. Várdi (Kadima). 1000 m.: Vermes...
(Subotica). A verseny után vízpolómérkőzés volt...
a két zombori csapat között. Eredmény 6:1.

„Barzel“ Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vit. 13
Fierarie 1480 Vasúzet Telefon 10-49.

Gazdasági Ipar Rt Déva

Modern berendezésű gépjavitóműhely Vas- és fémöntőde

Elvállal legutányosabb feltételek mellett gépek...
autók, motorok, vasuti járművek stb. javítását...
Vásárolt használt vagy javításra szoruló gépeket...
motorokat stb. Elad gépeket, motorokat, különféle üzemenyagokat

Ielenleg eladó

Vagonjavítási munkálatokhoz szükséges anya...
gok és alkatrészek. „Imperial“ hőlégszárító berendezés, Maissen...
gyártmány, használható mindennemű gabona...
zöldség, sűrű moslék, trágya stb. szárítására...
Folytonműködő cefrelepárolókészülék, Rudko...
roski-féle, óránkénti 15-18 hl. normális cefre...
lehajtására, gőz cefreszivattyúval, önműködő...
moslékemelő készülékkel. Egy darab Dolainski-féle szeszmerőgép...
Elektromotor, 40 HP., 210 Volt, 3 fázis, 50 pe...
riód, 970 tour.

בית החד פום קדימה

(Cluj, Strada Baron L. Pop Nr. 10)

בית החד פום העברי המיוחד בגדלו ושכלולו בכל המנהי הגדולה

קבלו לנאום כל מיני תוכניות...
ערים כמו: חידים חנומים...
סיומת תנועה פרידלסברג...
ובי, באנויות חנומים ודשי...
חידים חכמת הדודי באנויות...
ישת וסאדות ענים ומנהגים...
דקמות טשונות חנומה...
לסאדותארות חנומיות...
טשטיבוקור וכו.

שחת מרדקת! * מחדים חנומים!

MAROSVÁSÁRHELY

legelőkelőbb és legolcsóbb beváltási forrásai

LANCZET M. FIAI

FÜSZER, VAS, RÖVID-ARU. Sürgőncim: LAN- Engros
CZET. Telefon interur- ban 511. Tg-Mures. 1445

Lang & Comp. termény, liszt, gabona, uj és
használt zsákok vétele és eladása. Zsákköcsön-
zés: Tg.-Mures-Marosvásárhely. Telefon 289.

DEUTSCH & BRAUN

textiláru nagykereskedés

Tárgu-Mures, Piata Reg. Ferdinand (Fötér 52. Telefon 273

Grünwald üvegsziszolda Tükrök és butorüvegek minden méret és modell szerint készülnék. Oradea-Mare és tükörgyár - Üvegcsiszolás - Fintükrök Strada Berlezy 12. szám

Telefon 81. **Ládagyár** Fiókület: Egeres
 Mindenemű ládákat és fadóbozokat összeszegezett és szétszedett részeken megrendelésre azonnal készíti és szállítja a legolcsóbb napi áron 1381
Sajovics és Lebovits faterkedés és ládagyár
 Cluj, Strada Cernanji (volt Kajántól-ut) 1 szám

Legmodernebb kisautó, 1923 modell, négyüléses
Ego-Automobil
 raktárra érkezett Emil Blaghoz, Cluj-Kolozsvár

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lei. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lei. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 20 lei. Jelleg hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 lei 60 bani bélyegköltés fizetendő.

Raktárnak alkalmas, száraz, világos, nagy helyiséget keresek. — Ajánlatok „Raktárhelyiség” jellegre. 6060

Jó családból egyes fiú tanulóknak felvételt. Kalmár fűszer-, festéknagykereskedés, Strada Regina Maria 42. 6063

Német izr. urileány uri családhoz gyermekek mellé ajánlkozik, ahol családias elbánásban részesülhet. — Szíves megkeresések Hajnal-Áruházhoz Cluj, intézendők. 6062

Nevelőnőt keresek vidékre 6 gyermek mellé, ki román, heber és német nyelvet bírja és az I.—II. polgári osztályokra előkészíteni tud. Fizetés megállapodás szerint. Fried Benjamin, Campia-Turzi, Aranyosgyeres). 6061

Jobb házból való két iskolás fiút orth. köser elátásra elfogadnék. Özv. Bergerné, Nagyvárad, Szacsavay-utca 16. 6040

Butor! Legolcsóbb bevásárlási forrás. Klein Izsák, Unió-u. 21. 1581

Ólomhamu körülbelül 150—200 kg jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Kereskedelmi és ipari nyomtatványokat:

körleveleket
cégekártyát
levélpapírost
számlát

legolcsóbb árban feltűnően elegáns kivitelben készíti a Kadima-nyomda Rt.

Név-jegyeket,

születési,
 eljegyzési,
 esküvői
 kártyákat
 és mindenféle
 mulatsági
 meghívókat
 legszebb
 kivitelben
 készít a

Kadima-nyomda Cluj

Mégis csak legjobb a késnélküli borotváló por, amely az ország legrégebb gyártmánya

„RASOL IDEAL“

Kapható 1-es, 2-es és 3-as minőségben (utóbbi a legerősebb) 1/4, 1/2 kg. szép kivitelű csomagolásban. 5 kg. vétel franco-iranco lei 130—, kisebb mennyiségben lei 30— kg-kint. Óvakodjunk az ártalmas utáztatoktól. Csak az „Ideal” felírású valódi

Reszling József fodrász

Cluj, Calea R. Ferd. 30. (a nagy vashid mellett).

Előírásos
hitelesített űrmértékeket gyárt

GRÜNWARD JAKAB

bádogárüzem, Cluj-Kolozsvár,
 Piata M. Viteazul (Széchenyi-t.) 13

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám
 Telefon interurban 2—13 * Sörgönc: Juvaere, Cluj

Ékszerárugyártás, nagykereskedés

Fogászat arany és forrasztó * Arany, ezüst és platínabováltás

Kienzele és Schwarzwaldi órák képviselője, gyári lerakata

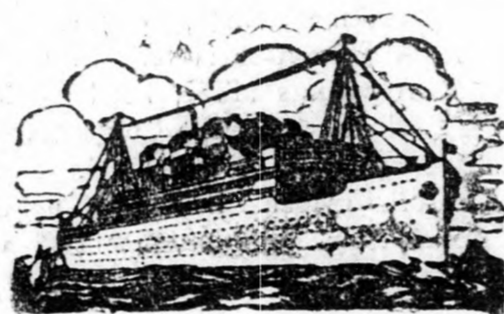
Csak viszontelárusítóknak!

Cséplőgépkatrészek gyors elkészítését,

motorok, gőzgépek legrövidebb időn belüli javítását vállalja.

Hoffmann Sándor okleveles gépészmérnök gépműhelye, Cluj-Kolozsvár, Strada Săcuiașcă 2. szám

Megjelent Sas László az „Isten lábánál” c. regénye

Legközelebb indulnak:

„Canada” szept. 8-án

Minden hónap 8-án rendes hajójáratok.

Reclama 3013

Fabre Line

FRANCIA HAJÓZÁSI TÁRSASÁG

Constanța-Newyork

közvetlen hajójáratok minden hónapban.
 Átszállás nélkül. — Csak egy vízum (az amerikai) szükséges.
 Augusztus 1-től rendes hajójáratok

Constanța-Jaffa (Palesztina) és Marseille között.

Rendkívül kedvező feltételek. — Felvilágosításokat nyújt, prospektusokkal és hajójeggyel szolgál a

FABRE LINE S. A. R.

BUCUREȘTI, PASĂG, COMOEDIA

S. Eisenstädter
 Cluj, Calea Victoriei 2
Szőrmeáruház

Sportkabátok és bundákban nagy választék

Ne tévesszék össze cégemet!

SZERKESZTŐSÉG. K
 HIVATAL ÉS NYOM
 Cluj, Kolozsvár, St. E
 L. Pop (Brassai-ut)

Telefon: Szerkesz
 és kiadóhivatal —
 Zs. N. Sz. —

A kéziratok kizáró
 szerkesztőségnek
 zendők. Kéziratokat
 adunk vissza

Cluj-Kolozsvár —

A kongr
 A

(Karlsbad, aug
 A kongresszus 11
 wish Agency fele
 ben folyt le. Dr.
 (ák nevében szóla
 a vilá kongresszu
 kérdésében az el
 hogy a mandátur
 erkölcsi és reális
 egész zsidóság ké
 zetet csak ideigle
 képviselteként.

— Legyünk
 mi cionisták mag
 az ösztönös mag
 ujjáépíteni. Ha a
 gatást hirdetik,
 cionizmussal szer
 sitanunk.

Avisar (Meze
 zsidó üdvözlését
 álljuk van, Zsidó
 szasan beszél az
 mezopotámiai zsi
 téve. Véleménye
 cióknál ezeket a
 gyelembe részesít
 szelik az arab ny
 nek a palesztinai

Az eg
cioniz

Dr. Deiches
 ról úgy vélekedik
 amely lehetővé te
 nak cionizálását.

Florentin (Sz
 jelenti, hogy a nem
 óvatosnak kell len

Goldberg (C
 különböző zsidó
 módozatait az Ex
 ságok együttesen

B. Katzenel
 hogy a Jewish A
 pozitív javaslatok
 bizonytalanságban
 szüntetni.

Dr. Schechte
 kiterjesztését köv
 ben. Együttal
 ujjáépítés nemzet
 vesztien.

Suchowitzky
 egy határozatát,
 Agencynek a vilá
 szélesítését és egy
 hívásának határid
 meg. Minthogy
 bizalommal az Ex
 olyan bizottság
 Comitével karól
 gresszust.

M
cs

Dr. Schwartz
 álláspontját ismer
 kiszélesítése mellet
 a Grünbaum-csopor
 Meierson, B
 Amiel mizrachi kij
 és csakis demokrat
 nyek működéséhez
 zsidó államot és